

GRANSKNINGSRAPPORT INTERN KONTROLL 2021

Renhållningsstyrelsen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Uppföljning av kontrollaktiviteter	4
Kommungemensamma kontrollaktiviteter	4
Nämndspecifika kontrollaktiviteter	6
Uppföljning av förbättringsåtgärder från tidigare år	15
Utvärdering av nämndens sammanvägda interna kontrollarbete	16

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Rapport granskning mutor, jäv samt oegentligheter

Sammanfattning

Renhållningsstyrelsen beslutade i december 2020 om nämndens kontrollmål avseende Intern kontroll för år 2021. Utöver de 15 kontrollmålen renhållningsstyrelsen beslutade om ingår 3 kommungemensamma kontrollaktiviteter, där en av dessa har beslutats skjutas till år 2022 då Program för styrning försenats till följd av Corona-pandemin.

Rapporten är en sammanställning av de uppföljningen av kontrollaktiviteter som beslutats av Renhållningsverket som en följd av kontrollmålen (riskerna) samt de kommungemensamma kontrollaktiviteterna.

Uppföljning av kontrollaktiviteter

Kommungemensamma kontrollaktiviteter

Observera: På grund av den pågående pandemin är implementeringen av Program för styrning försenad. Detta innebär att granskningen som hör till risken "Att styrdokument inte tas fram på rätt sätt och/eller inte efterlevs" utgår 2021. Implementeringen av Program för styrning pågår och bedömningen är att det kommer vara relevant att genomföra denna granskning 2022.

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Kontrollaktivitet
Att brister finns i tydligheten gällande uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret	4. Sannolik	3.Kännbar	12 	Arbetsmiljö – Tydlighet i uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret
Att information om beslut av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige inte når berörda och därmed inte efterlevs	3. Möjlig	3.Kännbar	9 	Information om samt efterlevnad av beslut fattade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
Att styrdokument inte tas fram på rätt sätt och/eller inte efterlevs	3. Möjlig	3.Kännbar	9 	Framtagande av styrdokument samt säkerställande efterlevnad av beslutade styrdokument

Risk: Att brister finns i tydligheten gällande uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret

Kontrollaktivitet: Arbetsmiljö – Tydlighet i uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret

Beskrivning av kontrollaktivitet

Framgår det inte tydligt i uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret är risken att det inte efterlevs. Detta kan orsaka stress och ohälsa för medarbetare samt förtroendeskada i form av att bilden av Lund som en attraktiv arbetsgivare påverkas negativt.

Frågeställningar

- Har chefer genomgått Lunds kommuns interna arbetsmiljöutbildning inför eller i samband med att de undertecknar den skriftliga uppgiftsfördelningen?
- Går cheferna om Lunds kommuns interna arbetsmiljöutbildning vart 5:e år?
- Framgår det tydligt av uppgiftsfördelningen vilka arbetsmiljöuppgifter chefen ansvarar för?

Frågorna besvaras med hjälp av enkät till chefer i Stratsys med frågor om genomförd utbildning eller inplanerade utbildning samt upplevd tydlighet i uppdragsbeskrivningar.

Stickprov av 5 st. slumpvis utvalda uppgiftsfördelningar för chefer ska genomföras av respektive förvaltnings HR-resurs.

Kontrollaktiviteten består av två delar:

1. Stickprov av uppgiftsfördelningar
2. Enkät till cirka 100 chefer (främst enhetschefer)

Metod

Stickprov
Enkät

Resultat

Renhållningsverket har genomfört kontroll av uppgiftsfördelningar. Renhållningsverkets chefer med arbetsmiljöansvar har alla skriftliga uppgiftsfördelningar enligt kommunens blankett och har genomgått arbetsmiljöutbildning 2020.

En enhetschef blev anställd efter arbetsmiljöutbildningen men har kunskap och kompetens i arbetsmiljö sedan tidigare chefsuppdrag utanför kommunen. Hen ska anmälas till arbetsmiljöutbildning internt inom kommunen så snart utbildning erbjuds. I den skriftliga uppgiftsfördelningen framgår vilka uppgifter cheferna har ansvar för och även hur chefen går tillväga för att returnera sitt arbetsmiljöansvar om hen upplever att det saknas kunskap, resurser och befogenheter för att kunna ta sitt arbetsmiljöansvar. Cheferna erbjuds stöd av HR vid olika arbetsmiljöfrågor.

Den sammanfattande bedömningen är att uppgiftsfördelningen avseende arbetsmiljöansvaret renhållningsverkets chefer är tydligt vilket gör att aktiviteten bedöms som "Ej avvikelser".

Sammanfattande bedömning

● Ej avvikelser

Risk: Att information om beslut av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige inte når berörda och därmed inte efterlevs

Kontrollaktivitet: Information om samt efterlevnad av beslut fattade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Beskrivning av kontrollaktivitet

Om inte beslut av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige sprids på rätt sätt och når berörda är risken att de inte efterlevs, vilket i sin tur kan medföra brister i verksamheterna samt förtroendeskada.

Frågeställningar

- Får berörda kännedom om beslut fattade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige?
- Vilka rutiner finns för spridning av kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges beslut

till nämnderna och kommunens bolag?
- Hur säkras verkställighet/efterlevnad av besluten?

Frågeställningarna besvaras med hjälp av tre olika granskningsmoment:

- 1.Stickprov av sändlistor rörande beslut fattade av KF/KS (Obs! genomförs endast av kommunkontoret)
- 2.Granskning av rutiner för att hantera och anmäla ärenden till respektive nämnd
- 3.Granskning av rutiner för spridning och verkställighet i respektive förvaltning

Metod

Stickprov
Inventering

Resultat

Alla beslut fattade av KS och KF registreras i ärendehanteringssystemet W3D3 av nämndsekreteraren och redovisas för Renhållningsstyrelsen i "Anmälningar till Renhållningsstyrelsen" vid varje nämndssammanträde.

Alla inkomna ärenden hanteras i beredningsmöte där Renhållningsdirektören beslutar om handläggare.

Den sammanvägda bedömningen är ej avvikelser för kontrollaktiviteten.

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Risk: Att styrdokument inte tas fram på rätt sätt och/eller inte efterlevs

Granskningen som hör till denna risk utgår 2021 eftersom implementeringen av Program för styrning försenats till följd av Corona-pandemin.

Nämndspecifika kontrollaktiviteter

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Kontrollaktivitet
Risk för mutor, jäv, oegentligheter	1. Osannolik	3.Kännbar	3 	Kontrollera att det inte förekommer jäv, mutor och oegentligheter
Risk för felaktig fakturering	3. Möjlig	3.Kännbar	9 	Gå igenom befintliga kund kontrakt
Risk för att lagstiftning genererar kostnader som inte kan hanteras i tid	2. Mindre sannolik	3.Kännbar	6 	Uppföljning och analys av kommande lagstiftning
Risk för förorenad mark.	3. Möjlig	2.Lindrig	6 	Kontrollera att vi har rutiner att följa vid utsläpp.
Risk för att målet med giftfri miljö inte uppnås.	2. Mindre sannolik	2.Lindrig	4 	Kontrollera befintliga arbetsätt
Risk för ökad miljöpåverkan genom ökade transporter.	4. Sannolik	2.Lindrig	8 	Mät om vi får ökad miljöpåverkan genom ökade transporter
Risk för kvalitetsbrister i avtal.	3. Möjlig	3.Kännbar	9 	Kontrollera befintliga avtal

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Kontrollaktivitet
Risk för bristande kompetens kring informationssäkerhet inkl. GDPR	3. Möjlig	1.Försumbar	3 	Undersöka hur många som gått utbildning i GDPR
Risk för att rutiner inte följs	3. Möjlig	2.Lindrig	6 	Kontroll av hur väl personalen följer framtagna rutiner
Risk för att kostnaderna överstiger intäkterna	3. Möjlig	3.Kännbar	9 	Månadsuppföljning mot budget
Risk för felaktigt utbetalda löner	3. Möjlig	4.Allvarlig	12 	Kontrollera att utbetald lön stämmer
Risk för dålig efterlevnad av processer	3. Möjlig	3.Kännbar	9 	Undersöka efterlevnad av processer
Risk att arbetsmiljöåtgärder tar tid att genomföra.	3. Möjlig	2.Lindrig	6 	Uppföljning av framtagna handlingsplaner
Risk för polarisering, trakasserier mm.	3. Möjlig	2.Lindrig	6 	Följa upp framtagen plan
Risk för upplevelse av stress och oro med anledning av pandemin.	2. Mindre sannolik	3.Kännbar	6 	Kontrollera personalens mående under pandemin

Kontrollaktivitet: Kontrollera att det inte förekommer jäv, mutor och oegentligheter

Beskrivning av kontrollaktivitet

Jävskontroll av fakturor, Enkätundersökning.

Frågeställningar

Förekommer jäv? Upphandlar vi på rätt sätt? Förekommer det "svartkörningar"?

Metod

Stickprov

Enkät

Resultat

Stickprov har gjorts på 15 stycken fakturor från ett underlag på ca 75 fakturor och inte på någon har fel personer attesterat.

Övriga delar av rapporteringen i bilaga resulterande i en åtgärd för 2022.

- Hålla 2-3 möten under 2022 där mutor, jäv och oegentligheter diskuteras med utgångspunkt i verksamhetens behov kopplade till gällande styrdokument.

Trots denna kvarstående åtgärd bedöms kontrollaktiviteten sammanfattningsvis som ej avvikelser.

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Gå igenom befintliga kund kontrakt

Beskrivning av kontrollaktivitet

Gå igenom befintliga avtal med kunder i vårt debiteringssystem

Frågeställningar

Förnyas avtal vid utgång? Uppdateras de mot ökade kostnader?

Metod

Stickprov

Resultat

Avtal angående renhållning är fakturerade från januari med indexuppräknings 2,51 %. Ordinarie gångbanekontrakt är höjda med 5 % från 1 februari i samband med ordinarie prishöjning för gångbanekontrakt. Ingen stickprovskontroll av gångbanekontrakt är gjord i apriluppföljningen.

RAPPORT AUGUSTI

Stickkontroll har genomförts på 100 befintliga Gångbaneavtal. Kontrollen visar att det inte finns några större avvikelser jämfört med de fysiska avtalen och informationen som finns i Future.

Har kontrollerat namn, adress, längd, bredd, summa poängtal och antal sopning/vecka.

RAPPORT SEPTEMBER

Stickkontroll gjord på 10 av de 100 kunder. På de 10 kunderna har vi fysiskt varit ute på adresserna och mätt längd och bredd på gångbana. 9 av adresserna är utan anmärkning.

En adress är det en väsentlig skillnad på längden. Det skiljer ca 20 meter mellan kontrakt och verklig längd. Kontraktet är från 2015. Fastigheten har två infarter till parkeringar på båda sidor, vi misstänker därför att man vid kontraktsskrivande inte tagit infarterna i beräkningen. Gångbanans längd exklusive infart är samma längd som i kontraktet.

Åtgärd: Nytt kontrakt skickas ut till kund.

Sammanfattande bedömning

● Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Uppföljning och analys av kommande lagstiftning

Beskrivning av kontrollaktivitet

Halvårs uppföljning och analys av kommande lagstiftning

Frågeställningar

Får vi in alla kommande förändringar i tid?

Metod

Kartläggning

Resultat

Kontrollen visar att det finns lagstiftning som påverkar verksamheten inom det kommande året. Lagstiftningen gäller producentansvaret på tidningspapper där ansvaret överförs från producenterna till kommunen. Ej avvikelse.

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Kontrollera att vi har rutiner att följa vid utsläpp.

Beskrivning av kontrollaktivitet

Kontrollera att rutinen är uppdaterad och att den är spridd i organisationen. Fråga 15st ur personalen om de känner till och jobbar utifrån rutinen.

Frågeställningar

Finns tillräckliga rutiner för oljesanering?

Metod

Stickprov
Intervju

Resultat

Kontroll av kännedom om samt tillgänglighet till rutin (VR33) på inloggad. Rutinen rör medarbetare i verkstad samt sopmaskinsförare.

Vid kontroll tillfrågades samtlig personal i verkstad, två av fem sopmaskinsförare samt berörda enhetschefer. Samtliga känner till vad som skall göras utifrån gällande rutin. Rutin fanns ej tillgänglig på inloggad. Med anledning av att bristen kunde åtgärdas med omedelbar åtgärd redovisas aktiviteten som "ej avvikelse".

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Kontrollera befintliga arbetssätt

Beskrivning av kontrollaktivitet

Ta fram en checklista för självskattning och skicka till Jonas, Carina och Chawis chef. Rapport augusti.

Frågeställningar

Vet att verkstaden har bra rutiner. Följs dom? Hur gör serviceförvaltningen för att säkra miljövänligt Kem?

Metod

Stickprov

Resultat

Checklista utskickad. Inkommen från Städservice och Verkstad utan anmärkning.

Sammanfattande bedömning

● Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Mät om vi får ökad miljöpåverkan genom ökade transporter

Beskrivning av kontrollaktivitet

Plocka ut siffror ur våra system kopplade till kilometer/kärl

Frågeställningar

Blir vi effektivare i vårt uppdrag? Finns det mer vinster att hämta ut genom ytterligare ruttoptimering?

Metod

Utdata från system

Resultat

Utfallet för oktober var 0,16 km/kärl vilket kan jämföras med utfallet för januari som var 0,18 km/kärl. Under året har kundens önskemål om tätare tömningsintervall varit större än tidigare år, det handlar i huvudsak om plast och pappersförpackningar.

Tätare tömningsintervall innebär ökade transporter, det löpande arbetet med distriktplanering för att optimera körning gör att vi inte har någon ökning av transporter. Ej avvikelser.

Sammanfattande bedömning

● Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Kontrollera befintliga avtal

Beskrivning av kontrollaktivitet

Undersöka avtal där vi är leverantör, stickprov på 10% av avtalen

Frågeställningar

Har våra avtal uppdaterats? Går de ihop ?

Metod

Stickprov

Resultat

En genomgång och kontroll är gjord av att KF beslutade taxor finns rätt registrerade i verksamhetsprogrammet future. Befintliga avtal med villkor finns dokumenterat på kundtjänstenheten. Avtalen ska genomgå inför varje årsbyte. Senast uppdatering är gjord inför 2021. Ej avvikelser.

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Undersöka hur många som gått utbildning i GDPR

Beskrivning av kontrollaktivitet

Samla in och kontrollera vilka som gått GDPR utbildning

Frågeställningar

Hur vet vi vilka som gått utbildning?

Metod

Kartläggning

Resultat

Fem personer på Lunds Renhållningsverk gått GDPR utbildning under perioden januari-augusti 2021.

Statistiken, inkl. namn, har tagits fram från kommunens utbildningsverktyg LUVIT.

Som åtgärd föreslås genomförande av utbildning.

Sammanfattande bedömning

 Avvikelse

Kontrollaktivitet: Kontroll av hur väl personalen följer framtagna rutiner

Beskrivning av kontrollaktivitet

Stickprovskontroll via enkät till 20 % av samtliga medarbetare.

Kontroll av att rutinerna reviderats årligen. Redovisas årsvis

Frågeställningar

Har personalen kontroll på rutinerna? Uppdateras rutinerna vid förändring? Förmedlas förändring till berörda?

Metod

Stickprov

Resultat

Kontrollåtgärden har av tidsbrist inte genomförts.

Sammanfattande bedömning

 Avvikelse

Kontrollaktivitet: Månadsuppföljning mot budget

Beskrivning av kontrollaktivitet

Månadsuppföljning mot budget på enhetsnivå

Metod

Utdata från system

Resultat

Månadsrapporter finns för samtliga månader tom oktober och är planerad resten av året. Ej avvikelser.

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Kontrollera att utbetald lön stämmer

Beskrivning av kontrollaktivitet

Gör stickprov på utbetalda löner för att se att de är korrekta

Frågeställningar

Stämmer utbetald lön? Var ligger det eventuella felet?

Metod

Stickprov

Resultat

Stickprovskontroller och rimlighetsbedömningar har gjorts av chefer. Löner och ersättningar betalas inte alltid ut i rätt tid vanligtvis på grund av sent registrerade händelser. På grund av fördröjning avseende korrigeringar i anställning och/eller organisation uppstår ibland brister i uppföljningsmöjligheter. Renhållningsverket har framfört att en översyn av roller och ansvar bör leda till ett bättre resultat.

Renhållningsverkets sammanfattande bedömning är att roller och ansvar kopplat till uppgifter i HR-portalen bör förtydligas på ett sätt som möjliggör löpande uppföljning och kontroll. Trots att inga större fel upptäckts bör omdömet vara att det finns avvikelser.

Renhållningsverket ställer sig därför som förslag på åtgärd bakom kommunens plan på en översyn av roller och ansvar.

Sammanfattande bedömning

 Avvikelser

Kontrollaktivitet: Undersöka efterlevnad av processer

Beskrivning av kontrollaktivitet

Undersöka hur vi följer avtal

Frågeställningar

Följer vi upphandlade ramavtal?

Metod

Stickprov

Resultat

En webbaserad enkätundersökning har skickats ut till arbetsledare vid renhållningsverket via Menti. Undersökningens resultat verifierar att alla avtal inte är kända men inte verifierar inte att fel skulle ha begåtts. Renhållningsverket gör bedömningen att det finns möjligt med kunskapshöjning genom utbildning men att kontrollaktiviteten bör bedömas som "Ej avvikelser".

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Uppföljning av framtagna handlingsplaner

Beskrivning av kontrollaktivitet

Tertial uppföljning. Kolla i alla enheters, avdelningars och övergripande handlingsplaner att planerade åtgärder är genomförda.

Metod

Stickprov

Resultat

Granskningen har genomförts genom att gå igenom enheternas dokumenterade risk- och handlingsplaner. Resultatet visar att enhetscheferna till stor del följer upp handlingsplanen och markerar vad som är klart, vad som är pågående och vad som ännu ej påbörjats. Granskningen visar att uppföljningen och dokumentationen kan göras på ett mer systematiskt sätt. Kontrollaktiviteten bedöms som att den innehåller avvikelser.

Förslag på åtgärder är att utbilda och påminna enhetscheferna hur de på ett systematiskt sätt kan följa upp sina risk- och handlingsplaner. Åtgärden har föreslagits som åtgärd inom ramen för uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Sammanfattande bedömning

 Avvikelser

Kontrollaktivitet: Följa upp framtagen plan

Beskrivning av kontrollaktivitet

Tertial uppföljning av framtagen plan, årlig medarbetarundersökning

Metod

Enkät
Utdata från system

Resultat

Ett kulturprogram med handlingsplan har tagits fram och beslutades av renhållningsstyrelsen i september. Handlingsplanen innehåller mål och aktiviteter t o m 211231 och fortlöper enligt plan.

Medarbetarundersökningen i november 2021 utgör ett av underlagen för uppföljning av arbetet med kulturen på LRV. Resultatet finns inte tillgängligt för redovisning i granskningsrapport 2021.

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Kontrollaktivitet: Kontrollera personalens mående under pandemin

Beskrivning av kontrollaktivitet

Med mini enkät kontrollera personalens mående under pandemin

Frågeställningar

Hur påverkas personalen av långvarig pandemi? Hur är det att jobba på plats under pandemi? Hur är det att tvingas jobba hemma?

Metod

Enkät

Resultat

De kortenkäter som genomfördes med anledning av pandemin under början av året visar inte att det uppstått problem med hemarbete. Inte heller medarbetarenkäten som genomfördes våren 2021 visar att personalen mår sämre efter ett års arbete hemifrån.

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Uppföljning av förbättringsåtgärder från tidigare år

Inga förbättringsåtgärder från föregående år.

Utvärdering av nämndens sammanvägda interna kontrollarbete

Renhållningsstyrelsens kontrollmiljö innehåller kontrollmoment inom riskområdena:

- miljörisker,
- arbetsmiljörisker,
- finansiella risker,
- informationsrisker och
- processer och rutiner.

Kontrollaktiviteterna varierar mellan stickprov, enkäter, kontroll av dokument och kontroller i IT-miljö.

Slutsatsen är att det samlade systemet för intern kontroll fungerar tillfredsställande men att uppföljningen behöver förbättras.